

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหา การจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัยก่อนเรียนใน จังหวัดปทุมธานี โดยมุ่งศึกษาสภาพการบริหาร การสอน การบริการ และการเลี้ยงดู จากสภาพการณ์ ที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน และสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นของครูใหญ่ ครูผู้สอน ภารโรง หรือพี่เลี้ยงเด็ก และ ผู้ปกครองของเด็กวัยก่อนเรียน รวมทั้งเปรียบเทียบน้ำหนัก และหาค่าความสัมพันธ์ของสภาพปัญหาทั้ง ๔ ด้านของคน ๔ กลุ่มนี้

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอน ภารโรงหรือพี่เลี้ยงเด็ก และผู้ปกครองเด็กวัยก่อนเรียน ซึ่งได้โดยการสุ่มแบบธรรมดาโดยคิด ๕๐% จากโรงเรียนในจังหวัด ปทุมธานีที่เปิดสอนเด็กวัยก่อนเรียน ๑๐๐ โรงเรียน ตามสังกัดดังนี้คือ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปทุมธานี ๘๓ โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ๑๖ โรงเรียน และสังกัดกรมสามัญ ๐ โรงเรียน

โรงเรียนที่สุ่มได้แยกตามอำเภอดังนี้ อำเภอเมืองปทุมธานี ๑๓ โรงเรียน อำเภอธัญบุรี ๘ โรงเรียน อำเภอสามโคก ๖ โรงเรียน อำเภอลาดหลุมแก้ว ๔ โรงเรียน อำเภอหนองเสือ ๗ โรงเรียน อำเภอลำลูกกา ๘ โรงเรียน อำเภอคลองหลวง ๓ โรงเรียน รวม ๕๐ โรงเรียน ได้ตัวอย่างประชากรเป็นผู้บริหาร ๕๐ คน ครู ๕๐ คน ภารโรงหรือพี่เลี้ยงเด็ก ๕๐ คน ผู้ปกครอง ๕๐ คน รวมทั้งสิ้น ๒๐๐ คน

จำนวนครูผู้สอนที่มีเกิน ๑ คน เลือกเอาผู้ที่มีประสบการณ์การสอนมากที่สุดเพียง ๑ คน จำนวนภารโรงหรือพี่เลี้ยงเด็กที่มีเกิน ๑ คน เลือกเอาผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมากที่สุดเพียง ๑ คน

ผู้ปกครองได้จากจำนวนผู้ปกครองของเด็กวัยก่อนเรียนในโรงเรียนที่ถูกเลือกเพียงโรงเรียน
ละ ๑ คน โดยพิจารณาจากอาชีพที่ผู้ปกครองในโรงเรียนนั้นทำมากที่สุด

การสร้างแบบสอบถาม

ก. การเตรียมการก่อนสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาต่าง ๆ ในการสอนเด็กวัยก่อนเรียน จากผลการวิจัย ตำรา เอกสาร
วารสาร และรายงานผลการสัมมนา โดยเฉพาะการสัมมนาคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้ง
สัมภาษณ์บุคคลที่เคยทำงานเกี่ยวข้องกับการศึกษาของเด็กวัยก่อนเรียน เช่น ครูใหญ่ ครูที่สอน ผู้ที่
เคยวิจัยเกี่ยวกับเด็กวัยก่อนเรียน แล้วนำปัญหา ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาประมวล
เป็นเค้าโครงในการสร้างแบบสอบถาม

ข. การสร้างแบบสอบถามฉบับชั่วคราว

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๒ ตอน

ตอนที่หนึ่ง แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน

ส่วน ก. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นตัวเลือก แบบกาเครื่องหมายถูก ✓

ในช่องสี่เหลี่ยมหน้าข้อความที่ต้องการเลือก ที่มีคำตอบให้จำนวน ๑๐ ข้อ

ส่วน ข. เป็นข้อมูลเกี่ยวกับงานในหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น
แบบเติมคำในช่องว่าง สำหรับผู้บริหาร ๑๓ ข้อ ครูผู้สอน ๘ ข้อ ภารโรงหรือพี่เลี้ยงเด็ก ๔ ข้อ
ผู้ปกครอง ๑๖ ข้อ รวม ๔๑ ข้อ

ตอนที่สอง เป็นสภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัยก่อนเรียนมีลักษณะ
เป็นมาตราส่วนประเมินค่า ๕ สเกล แบ่งออกเป็นสภาพการณ์ปัจจุบัน และสภาพการณ์ที่ควรจะเป็น
และให้ตอบโดยเสรี แบ่งลักษณะการปฏิบัติออกเป็น ๔ ด้านคือ ด้านการบริหาร ด้านการสอน ด้าน
การบริการ และด้านการเลี้ยงดู โดยแบ่งถามด้านละ ๒๐ ข้อ รวมทั้งหมด ๘๐ ข้อ

หลังจากสร้างเสร็จแล้ว ได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๕ คน ตรวจสอบเนื้อหาและภาษา
ที่ใช้ แล้วนำไปทดลองใช้กับ ครูใหญ่ ครูผู้สอนชั้นเด็กวัยก่อนเรียน ภารโรงหรือพี่เลี้ยงเด็ก และผู้-
ปกครองที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากรในจังหวัดนนทบุรี สมุทรปราการ ราชบุรี และ เขตหนองจอก กทม-
เทพมหานคร ประเภทละ ๕ คน แล้วนำมาปรับปรุง

ค. สร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวที่ทดลองใช้ แล้วนำมาปรับปรุง เป็นแบบสอบถามฉบับ
สมบูรณ์ โดยแก้ไขและตัดข้อที่ไม่สมบูรณ์ออก เหลือแบบสอบถามจริงจำนวน ๕๘ ข้อ ดังรายละเอียด
ดังนี้

ตอนที่หนึ่ง มีจำนวนเท่าเดิมคือ

- ส่วน ก. ข้อมูลส่วนตัว ๑๐ ข้อ
- ส่วน ข. ข้อมูลเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ ๔๘ ข้อ

ตอนที่สอง สภาพการณ์ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษา สำหรับเด็กวัยก่อนเรียน คือด้าน
การบริหาร ด้านการสอน ด้านการบริการ ด้านการเลี้ยงดู ตัดออกด้านละ ๔ ข้อ เหลือด้านละ ๑๔
ข้อ รวม ๖๐ ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แจกและเก็บแบบสอบถามที่โรงเรียนด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓
ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ โดยใช้เวลาผู้ตอบคนละประมาณ ๑๐ วัน

แบบสอบถามที่แจกไปยังโรงเรียน ๕๐ โรงเรียน จำนวน ๒๐๐ ฉบับ ได้รับคืนมาทั้งหมด และ
นำแบบสอบถามที่ตอบแล้วมาวิเคราะห์ (โปรดดูรายชื่อโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถามในภาคผนวก)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของศูนย์คอมพิวเตอร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จ SPSS (STATISTICAL PACKAGE FOR SOCIAL
SCIENCE) ใน SUBPROGRAM ดังนี้

๑. SUBPROGRAM T-TEST

๒. SUBPROGRAM ANOVA

และหา ความเที่ยงของแบบสอบถาม ซึ่งใช้สูตรดังนี้คือ^๑

$$L = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\frac{\sum O_i^2}{2}}{\sum O_x^2} \right)$$

L = ความเที่ยงของแบบสอบถาม

$\frac{\sum O_i^2}{2}$ = ความแปรปรวนของข้อสอบแต่ละข้อ

$\sum O_x^2$ = ความแปรปรวนของข้อสอบทั้งหมด

N = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑ อนันต์ ศรีโสภากา, การวัดและการประเมินผลการศึกษา, (พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๐), หน้า ๔๖.